

Csepregi, Márta 1998: Szurguti osztják chrestomathia, Text 8, Szeged, p. 64., Speaker Kechimov, Sergej Vasiljevich (1957-)

Text08.001

əjməta-ʃatnə ʃəŋkərəli wəʃ.

əjməta-	ʃatnə	ʃəŋkərəli	wəʃ.
əj - məta-	ʃat -nə	ʃəŋkər -ə -li	wəʃ -3
əj - məta	ʃat -nə	ʃəŋkər -ə -li	wəʃ -3
one - anything	time -LOC	mouse -EP -DIM	be -[3SG]
eins - irgendetwas	Zeit -LOC	Maus -EP -DIM	sein -[3SG]
num - pron	n -n.case	n -INS -n.deriv.n	v -v.pn

Volt egyszer egy egér.

Once there was a little mouse.

Es gab einmal ein kleines Mäuschen.

Text08.002

t'i wäʃtaʃ t'i qäʃtaʃnə naŋkəŋ jəwən - čecəŋ jəwən pəŋəʃnə wəʃ.

t'i wäʃtaʃ	t'i qäʃtaʃnə	naŋkəŋ	jəwən - čecəŋ	jəwən pəŋəʃnə	wəʃ.
t'i wäʃ -ta -ʃ	t'i qäʃ -ta -ʃ	-nə naŋk -əŋ	jəwən - čecəŋ	jəwən pəŋəʃ -nə	wəʃ -3
t'i wäʃ -tə -ʃ	t'i qäʃ -ta -ʃ	-nə naŋk -əŋ	jəwən - čecəŋ	jəwən pəŋəʃ -nə	wäʃ -3
this be -PT.PRS -3SG	this die -PT.PRS -3SG	-LOC larch -ADJ	river - Tshetsheng	river bank -LOC	be -[3SG]
dies sein -PT.PRS -3SG	dies sterben -PT.PRS -3SG	-LOC Lärche -ADJ	Fluss - Tschetscheng	Fluss Ufer -LOC	sein -[3SG]
pron v -v.nmnz -n.case-poss	pron v -v.nmnz -n.case-poss	-n.case n -n.deriv.adj	n - propr	n n -n.case	v -v.pn

Így élte, így haltában a vörösfenyő-folyó Csecseng-folyó mellett élt.

So in its life, it lived in the Larch River, in the Tshetsheng River

So in seinem Leben und Tod, es lebte neben dem Lärche-Fluss, Tschetscheng-Fluss.

Text08.003

t'äqa tōm məta aʃəŋnə jəwən qānəŋa nik mən, t'äqa tem jəŋkət nəpətʃat.

t'äqa tōm məta	aʃəŋnə	jəwən qānəŋa	nik mən3,	t'äqa tem jəŋkət	nəpətʃat.
t'äqa tōm məta	aʃəŋ -nə	jəwən qānəŋ -a	nik mən -3	t'äqa tem jəŋk -ə -t	nəpət -ʃ -at
t'äqa tōm məta	aʃəŋ -nə	jəwən qānəŋ -a	nik mən -3	t'äqa tem jəŋk -ə -t	nəpət -ʃ -at
well that anything	morning -LOC	river bank -LAT	down go -[3SG]	well this ice -EP -PL	swim -PRS -PASS.3PL
wohl das.da irgendetwas	Morgen -LOC	Fluss Ufer -LAT	nach.unten gehen -[3SG]	wohl dies Eis -EP -PL	schwimmen -PRS -PASS.3PL
ptcl pron pron	n -n.case	n n -n.case	prev v -v.pn	ptcl pron n -INS -n.num	v -v.tens -v.pn

Ám ezen a reggelen lement a folyópartra, hát itt jégdarabok vitetnek.

But this morning it went down to the river bank, broken ice floats in the water there.

Aber an diesem Morgen ging es zum Flussufer hinunter, dort treiben im Wasser Eisstücke.

Text08.004

əj jəŋk t'eʃ nəpətʃi, ʃəwnə kərəʃ tōwə owərqəmtətəy.

əj jəŋk t'eʃ nəpətʃi,	ʃəwnə	kərəʃ	tōwə owərqəmtətəy.
əj jəŋk t'eʃ nəpət -ʃ -i	ʃəw -nə	kər -ə -ʃ	tōwə owərqəmtə -təy
əj jəŋk t'eʃ nəpət -ʃ -i	ʃəw -nə	kər -ə -ʃ	tōwə owərqəmtə -təy
one ice here swim -PRS -PASS.3SG	(s)he -LOC	leg -EP -3SG	there tread -3SG.O
eins Eis hier schwimmen -PRS -PASS.3SG	er/sie -LOC	Bein -EP -3SG	dorthin treten -3SG.O
num n adv v	-v.tens -v.pn	pr -n.case n -INS -n.case-poss	adv v -v.pn

Egy jég itt vitetik, ő a lábát oda tette.

A piece of ice floats here, it puts its foot there.

Hier treibt ein Eisstück, es setzt seinen Fuß dorthin.

Text08.005

iy, iy!

iy, iy!

iy iy

iy iy

ah ah

au au

interj interj

Jaj-jaj.

"Ah-ah!

"Au-au!"

Text08.006

t'äqa karam!"

t'äqa karam!"

t'äqa kur -a -m

t'äqa kur -ə -m

well leg -EP -1SG

wohl Bein -EP -1SG

ptcl n -INS -n.case-poss

A lábam!"

Oh, my leg!

Oh, mein Bein!"

Text08.007

„t'äqa kura nõq, wəje!

„t'äqa kura nõq, wəje!

t'äqa kur -a nõq wə je

t'äqa kur -ən nõq wə -a

well leg -2SG up take -IMP.2SG

wohl Bein -2SG nach.oben bringen -IMP.2SG

ptcl n -n.poss adv v -v.mood.pn

"Hát vedd el (fö) a lábád!

"Well, then pick up your leg!

"Na, dann nimm dein Bein hoch!"

Text08.008

ma wəle tem jəwmam mæərə ar pəčəŋ ow riyəmtəm."

ma wəle tem jəwmam mæərə ar pəčəŋ ow riyəmtəm."

ma wəle tem jəw -m -a -m mæərə ar pəč -əŋ ow riyəmtə -m

ma wəle tem jə -m -ə -m mæərə ar pəč -əŋ ow riyəmtə -m

I well this come -PT.PST -EP -1SG time many turf -ADJ head drift -1SG

ich wohl dies kommen -PT.PST -EP -1SG Zeit viel Torf -ADJ Kopf treiben -1SG

pr ptcl pron v -v.nmnz -INS -n.case-poss n adj n -n.deriv.adj n v -v.pn

Bizony én jöttöm idején sok tőzegfejet elsodortam.

When I came, I took many peat heads with me."

Als ich gekommen bin, habe ich viele Torfköpfe mitgerissen."

Text08.009

t'u jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'u jəyən t'ut - əssən t'ut!
 t'u jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut
 t'u jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut
 that father -2SG that - mother -2SG that
 das.da Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da
 pron n -n.poss pron - n -n.poss pron

"Az apád-anyád mindenét!

"By your father and your mother!

"Bei deinem Vater und deiner Mutter!

Text08.010

os ar pəčəŋ ow riyəmtəm!

os ar pəčəŋ ow riyəmtəm!
 os ar pəč -əŋ ow riyəmtə -n
 os ar pəč -əŋ ow riyəmtə -ən
 yes many turf -ADJ head drift -2SG.S
 ja viel Torf -ADJ Kopf treiben -2SG.S
 ptcl adj n -n.deriv.adj n v -v.pn

Még hogy sok tőzegfejet leütöttél!

Yes, sure you took a lot of peat heads with you!

Ja sicher hast du viele Torfköpfe mitgerissen!

Text08.011

tem t'el ætər qätət wærtə ʎatnə qätəŋnam iə löhən."

tem t'el ætər qätət wærtə ʎatnə qätəŋnam iə löhən."
 tem t'el ætər qätət wær -tə ʎat -nə qätət -nam iə löf -ʎ -ən
 tem t'el ætər qätət wær -tə ʎat -nə qätət -nam iə löf -ʎ -ən
 this here sunny day make -PT.PRS time -LOC day -PROL away melt -PRS -2SG.S
 dies hier sonnig Tag machen -PT.PRS Zeit -LOC Tag -PROL weg schmelzen -PRS -2SG.S
 pron adv adj n v -v.nmzn n -n.case n -n.case adv v -v.tens -v.pn

Most itt derült nap keletkező időben bizony a napba bele olvadsz."

You will melt on a sunny day."

An einem sonnigen Tag wirst du schmelzen."

Text08.012

t'äqa qätət n'äwmiət: "ja jəqəŋ, f'əwetəttən quntə, nin mətə kütinnə ʎiwtittən, mant töwə aʎ taʎittən."

t'äqa qätət n'äwmiət: "ja jəqəŋ, f'əwetəttən quntə, nin mətə kütinnə ʎiwtittən, mant töwə aʎ taʎittən."
 t'äqa qätət n'äwmiət -ə -ʎ -3 ja jəq -qəŋ f'əwet -ʎ -əttən quntə nin mətə kütin -nə ʎiwt -ittən mant töv
 t'äqa qätət n'äwmiət -ə -ʎ -3 ja jəy -yən f'əwet -ʎ -əttən quntə nin mətə küt -nə f'əwet -ittən mant töv
 well day say -EP -PRS -[3SG] no human.being -DU argue -PRS -2DU.S when you.Du anything stage -LOC argue -IMP.2DU.S/O I.Acc the
 wohl Tag sagen -EP -PRS -[3SG] no Mensch -DU streiten -PRS -2DU.S wenn ihr.Du irgendetwas Etappe -LOC streiten -IMP.2DU.S/O ich.Acc dor
 ptcl n v -INS -v.tens -v.pn ptcl n -n.case v -v.tens -v.pn conj pr pron n -n.case v -v.mood.pn pr adv

aʎ taʎittən."

aʎ taʎi -ittən

aʎ taʎi -ittən

NEG.IMP ziehen -IMP.2DU.S/O

NEG.IMP pull -IMP.2DU.S/O

ptcl v -v.mood.pn

De a nap megszólal: "No, emberek, ha veszekedtek, egymás között veszekedjete. Engem ne vonjatok bele."

But the sun says: "Well, people, if you argue, then argue with one another. Don't get me involved."

Aber die Sonne sagt: "Gut, Menschen, wenn ihr streitet, dann streitet untereinander. Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.013

t'u qätə́nəm n'áwmiłə́: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'u qätə́nəm n'áwmiłə́: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'u qätə́ -nəm n'áwmił -ə -ı -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

t'u qätə́ -nəm n'áwmił -ə -ı -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

that day -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that
das.da Tag -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da
pron n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

De a napnak mondja: "Hinnie, az apád-anyád mindenét!

But it tells teh sun: "Damn, by your father and your mother!"

Aber es sagt zur Sonne: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter!"

Text08.014

t'et pələ́j qätə́ wərtə́ łatnə́ pələ́j ɔ́ntnəm pəntə́mtə́n - nə́m əj-mətə́li-pə́ əntem!"

t'et pələ́j qätə́ wərtə́ łatnə́ pələ́j ɔ́ntnəm pəntə́mtə́n - nə́m əj-mətə́li-pə́ əntem!"

t'et pələ́j qätə́ wərtə́ łatnə́ pələ́j ɔ́ntnəm pəntə́mtə́n - nə́m əj-mətə́li-pə́ əntem -3

t'et pələ́j qätə́ wərtə́ łatnə́ pələ́j ɔ́ntnəm pəntə́mtə́n - nə́m əj-mətə́li-pə́ əntem -3

here cloud day make -PT.PRS time -LOC cloud inside -PROL disappear -PRS -2SG.S - name nothing -CLIT NEG.EX -[3SG]
hier Wolke Tag machen -PT.PRS Zeit -LOC Wolke Innere -PROL verschwinden -PRS -2SG.S - Name nichts -CLIT NEG.EX -[3SG]
pron n n v -v.nmz n -n.case n n -n.case v -v.tens -v.pn - n pron -clit v -v.pn

Itt felhős nap jöttén eltűnsz belsejébe - még neved, semmi sincs!"

On a cloudy day you will disappear into a cloud - you have no name, no nothing!"

An einem bewölkten Tag wirst du in einer Wolke verschwinden - du hast keinen Namen und nichts!"

Text08.015

ja t'áqa pələ́j n'áwmiłə́: "ja t'áqa jáqqən fəwətə́ttən quntə́, nin mətə́ kətinnə́ f'iwittən.

ja t'áqa pələ́j n'áwmiłə́: "ja t'áqa jáqqən fəwətə́ttən quntə́, nin mətə́ kətinnə́

ja t'áqa pələ́j n'áwmił -ə -ı -3 ja t'áqa jáq -qən fəwət -ı -əttən quntə́ nin mətə́ kətín -nə

ja t'áqa pələ́j n'áwmił -ə -ı -3 ja t'áqa jáy -yən fəwət -ı -əttən quntə́ nin mətə́ kət -nə

no well cloud say -EP -PRS -[3SG] no well human.being -DU argue -PRS -2DU.S when you.Du anything stage -LOC
no wohl Wolke sagen -EP -PRS -[3SG] no wohl Mensch -DU streiten -PRS -2DU.S wenn ihr.Du irgendetwas Etappe -LOC
ptcl ptcl n v -INS -v.tens -v.pn ptcl ptcl n -n.casev -v.tens -v.pn conj pn pron n -n.case

f'iwittən.

f'iwit -ittən

fəwət -ittən

argue -IMP.2DU.S/O

streiten -IMP.2DU.S/O

v -v.mood.pn

No, megszólal erre a felhő: "Nahát emberek, ha veszekedtek, egymás között veszekedjete.

Then the cloud says: "Well, people, if you're going to argue, argue with one another.

Da sagt die Wolke: "Also, Menschen, wenn ihr streitet, streitet untereinander."

Text08.016

mant tőwə́ ał tət'ittən."

mant tőwə́ ał tət'ittən.

mant tōwə aʃ taʃiʃ -ittən

mant tōwə aʃ taʃiʃ -ittən

I.Acc there NEG.IMP ziehen -IMP.2DU.S/O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -IMP.2DU.S/O

pr adv ptcl v -v.mood.pn

Engem ne vonjatok bele."

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.017

ja t'a pəʃəŋnam n'əwmiʃəʃ: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

ja t'a pəʃəŋnam n'əwmiʃəʃ: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

ja t'a pəʃəŋ -nam n'əwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

ja t'a pəʃəŋ -nam n'əwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

no well cloud -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

no na Wolke -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

ptcl interj n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

Hát a felhőnek azt mondja: "Ejnye, az apád-anyád mindenét!

Then he tells the cloud: "Damn, by your father and your mother!

Da sagt es zur Wolke: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter!"

Text08.018

tam t'et wāt qātəʃ wərtə ʃatnə, wātənə ʃməyətəʃ, tuʃo - əj-mətəʃi-pə əntem

tam t'et wāt qātəʃ wərtə ʃatnə, wātənə ʃməyətəʃ, tuʃo - əj-mətəʃi-pə əntem3

tam t'et wāt qātəʃ wər -tə ʃat -nə wāt -nə ʃməyətə -ʃ -o tu -ʃ -o - əj-mətəʃi -pə əntem -3

tam t'et wāt qātəʃ wər -tə ʃat -nə wāt -nə ʃməyətə -ʃ -o tu -ʃ -o - əj-mətəʃi -pə əntem -3

now here wind day make -PT.PRS time -LOC wind -LOC lift -PRS -PASS.2SG bring -PRS -PASS.2SG - nothing -CLIT NEG.EX -[3SG]

jetzt hier wind Tag machen -PT.PRS Zeit -LOC wind -LOC hochheben -PRS -PASS.2SG bringen -PRS -PASS.2SG - nichts -CLIT NEG.EX -[3SG]

adv pron n n v -v.nmz n -n.case n -n.case v -v.tens -v.pn v -v.tens -v.pn - pron -clit v -v.pn

Most itt szeles nap jöttén a szél felemel, elvisz téged - semmi sincs!

And now, when a windy day comes, the wind will pick you up and carry you away - there is nothing!"

Und jetzt, wenn ein windiger Tag kommt, hebt dich der Wind hoch, bringt dich weg - es gibt nichts!"

Text08.019

wāt n'əwmiʃəʃ: "t'əqa, keʃ, jəqəŋ ʃəwətəʃtən quntə, nin məta kütinnə ʃiwtittən. mant tōwə aʃ taʃiʃittən.

wāt n'əwmiʃəʃ: "t'əqa, keʃ, jəqəŋ ʃəwətəʃtən quntə, nin məta kütinnə

wāt n'əwmiʃ -ə -ʃ -3 t'əqa keʃ jəq -qəŋ ʃəwət -ʃ -əttən quntə nin məta kütin -nə

wāt n'əwmiʃ -ə -ʃ -3 t'əqa keʃ jəy -yən ʃəwət -ʃ -əttən quntə nin məta küt -nə

wind say -EP -PRS -[3SG] well well human.being -DU argue -PRS -2DU.S when you.Du anything stage -LOC

wind sagen -EP -PRS -[3SG] wohl wohl Mensch -DU streiten -PRS -2DU.S wenn ihr.Du irgendetwas Etappe -LOC

n v -INS -v.tens -v.pn ptcl intej n -n.case v -v.tens -v.pn conj pn pron n -n.case

ʃiwtittən. mant tōwə aʃ taʃiʃittən.

ʃiwt -ittən mant tōwə aʃ taʃiʃ -ittən

ʃəwət -ittən mant tōwə aʃ taʃiʃ -ittən

argue -IMP.2DU.S/O I.Acc there NEG.IMP ziehen -IMP.2DU.S/O

streiten -IMP.2DU.S/O ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -IMP.2DU.S/O

v -v.mood.pn pr adv ptcl v -v.mood.pn

Megszólal a szél: " Ugyan már emberek, ha veszekedtek, egymás között veszekedjete. Engem ne vonjatok bele."

The wind says: "Well, people, if you argue, then argue with one another. Don't get me involved."

Der Wind sagt: "Wohl wohl, Menschen, wenn ihr streitet, dann streitet untereinander. Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.020

t'äqa t'u wâtnam n'äwməɬ: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'äqa t'u wâtnam n'äwməɬ3: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'äqa t'u wât -nam n'äwm -ə -ɬ -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

t'äqa t'u wât -nam n'äwəm -ə -ɬ -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

well that wind -PROL say -EP -PRS [-3SG] one father -2SG that mother -2SG that
wohl das.da wind -PROL sagen -EP -PRS [-3SG] eins Vater -2SG das.da Mutter -2SG das.da
ptcl pron n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron n -n.poss pron

De a szélnek mondja: "Ejnye, az apád-anyád mindenét!

But it tells the wind: "Damn, by your father and your mother!

Aber es sagt zum Wind: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter!"

Text08.021

nəj tōm tōrəm, tom iħəm pæləkə kəw, t'u küč powle, muyti wičəpə əntə pitəɬ.

nəj tōm tōrəm, tom iħəm pæləkə kəw, t'u küč powle, muyti wičəpə əntə pitəɬ3.

nəj tōm tōrəm tom iħəm pælək -nə kəw t'u küč pow -ɬ -e muyti wičə -pə əntə pit -ə -ɬ -3

nəj tōm tōrəm tom iħəm pælək -nə kəw t'u küč pōw -ɬ -e muyti wiči -pə əntə pit -ə -ɬ -3

you that sky that front side -LOC stone that *** blow -PRS -2SG.o trough always -CLIT NEG arrive -EP -PRS [-3SG]
du das.da Himmel der.da vordere Seite -LOC Stein das.da *** pusten -PRS -2SG.o durch immer -CLIT NEG ankommen -EP -PRS [-3SG]
pn pron n pron adj n -n.case n pron adv v -v.tens -v.pn adv adv -clit ptcl v -INS -v.tens -v.pn

A másik világ másik felén van egy kő. Bárhogy fújod, nem jutsz rajta keresztül."

On the other side of the other world there is a stone. You will blow against it sometime, and you will not get through."

Auf der anderen Seite der anderen Welt liegt ein Stein.Du wirst irgendwie dagegen blasen, aber du wirst nicht durchkommen."

Text08.022

t'u kəw n'äwmihəɬ: t'äqa jəqən f'əwetəttən quntə, nin məta kətnə f'iwtittən.

t'u kəw n'äwmihəɬ3: t'äqa jəqən f'əwetəttən quntə, nin məta kətnə

t'u kəw n'äwmihə -ə -ɬ -3 t'äqa jəq -qən f'əwet -ɬ -əttən quntə nin məta kət -nə

t'u kəw n'äwmihə -ə -ɬ -3 t'äqa jəy -yən f'əwet -ɬ -əttən quntə nin məta kət -nə

that stone say -EP -PRS [-3SG] well human.being -DU argue -PRS -2DU.S when you.Du anything stage -LOC
das.da Stein sagen -EP -PRS [-3SG] wohl Mensch -DU streiten -PRS -2DU.S wenn ihr.Du irgendetwas Etappe -LOC
pron n v -INS -v.tens -v.pn ptcl n -n.case v -v.tens -v.pn conj pn pron n -n.case

f'iwtittən.

f'iwt -ittən

f'əwet -ittən

argue -IMP.2DU.S/O

streiten -IMP.2DU.S/O

v -v.mood.pn

Megszólal a kő: "Ugyan már emberek, ha veszekedtek, egymás között veszekedjetek.

The stone says: "Please, people, if you argue, then argue with one another.

Der Stein sagt: "Also bitte, Menschen, wenn ihr streitet, streitet untereinander."

Text08.023

mant tōwə aɬ taɦittən.

mant tōwə aɬ taɦittən.

mant tōwə aɬ taɦit -ittən

mant tōwə aɬ taɦit -ittən

I.Acc there NEG.IMP ziehen -IMP.2DU.S/O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -IMP.2DU.S/O

pr adv ptcl v -v.mood.pn

Engem ne vonjatok bele."

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.024

ja t'a kəwnam n'əwmiɬəʃ: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

ja t'a kəwnam n'əwmiɬəʃ: "əj, jəyən t'ut - əssən t'ut!

ja t'a kəw -nam n'əwmiɬ -ə -ɬ -3 əj jəyə -ən t'ut - əss -ən t'ut

ja t'a kəw -nam n'əwmiɬ -ə -ɬ -3 əj jəyə -ən t'ut - əs -ən t'ut

no well stone -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

no na Stein -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

ptcl interj n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

Azt mondja a kőnek: "Ejnye, az apád-anyád mindenét!

So it tells the stone: "Damn, by your father and your mother!

Also sagt es dem Stein: "Verflixt, bei deinem Vater deiner Mutter!

Text08.025

səwər-wəjəynə wəle kit pič, qoɬəm pič muɣti mənɔ.

səwər-wəjəynə wəle kit pič, qoɬəm pič muɣti mənɔ.

səwər-wəjəy -nə wəle kit pič qoɬəm pič muɣti mən -ɬ -o

səwər-wəjəy -nə wəle kit pič qoɬəm pič muɣti mən -ɬ -o

snake -LOC well two time three time trough go -PRS -PASS.2SG

Schlange -LOC wohl zwei Mal drei Mal durch gehen -PRS -PASS.2SG

n -n.case adv num n num n adv v -v.tens -v.pn

A kígyó akár kétszer, háromszor is átmegy rajtad."

The snake can go over you even twice or three times."

Die Schlange kann sogar zwei oder dreimal über dich hinübergehen."

Text08.026

t'u səwər-wəjəy n'əwmiɬəʃ: ja t'əqa, jəyət f'əwetɬətəy quntə, nəj mətə kətinnə f'iwtitəy.

t'u səwər-wəjəy n'əwmiɬəʃ: ja t'əqa, jəyət f'əwetɬətəy quntə, nəj mətə

t'u səwər-wəjəy n'əwmiɬ -ə -ɬ -3 ja t'əqa jəyə -ə -t f'əwet -ɬ -ə -təy quntə nəj mətə

t'u səwər-wəjəy n'əwmiɬ -ə -ɬ -3 ja t'əqa jəyə -ə -t f'əwet -ɬ -ə -təy quntə nəj mətə

that snake say -EP -PRS -[3SG] no well human.being -EP -PL argue -PRS -EP -3SG.O when you.Pl anything

das.da Schlange sagen -EP -PRS -[3SG] no wohl Mensch -EP -PL streiten -PRS -EP -3SG.O wenn ihr irgendetwas

pron n v -INS -v.tens -v.pn ptcl ptcl n -INS -n.num v -v.tens -INS -v.pn conj pron pron

kətinnə f'iwtitəy.

kətin -nə f'iwt -i -təy

kut -nə f'əwet -ə -təy

stage -LOC argue -EP -3SG.O

Etappe -LOC streiten -EP -3SG.O

n -n.case v -INS -v.pn

Az a kígyó megszólal: "Nohát, emberek, ha veszekedtek, egymás között veszekedjetek.

The snake says: "Well, people, if you argue, then argue with one another.

Die Schlange sagt: "Na, Menschen, wenn ihr streitet, streitet untereinander."

Text08.027

mant tōwə aʃ taʃiʃitəy.

mant tōwə aʃ taʃiʃitəy.

mant tōwə aʃ taʃiʃ -i -təy

mant tōwə aʃ taʃiʃ -ə -təy

I.Acc there NEG.IMP ziehen -EP -3SG.O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -EP -3SG.O

pr adv ptcl v -INS -v.pn

Engem ne vonjatok bele."

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.028

t'u səwər-wājəynam n'āwmiʃə: əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'u səwər-wājəynam n'āwmiʃə: əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'u səwər-wājəy -nam n'āwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

t'u səwər-wājəy -nam n'āwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

that snake -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

das.da Schlange -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

pron n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

Annak a kígyónak azt mondja: "Ejnye, az apád-anyád mindenét!

He tells the snake: "Damn, by your father and your mother!

Es sagt zur Schlange: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter!"

Text08.029

wăč-wərtə-iki-ʃəyʃəy-lōŋinə kutpani tawəmlo čopyə rəwiplo.

wăč-wərtə-iki ʃəyʃəy lōŋinə kutpani tawəmlo čopyə rəwiplo.

wăč-wərtə-iki ʃəy -ʃəy lōŋi -nə kutp -an -i tawəm -ʃ -o čopyə rəwip -ʃ -o

wăč-wərtə-iki ʃəy -ʃəy lōŋi -nə kutəp -ən -i tawəm -ʃ -o čopyə rəwip -ʃ -o

wăč-werte-iki tail -ABES longi -LOC middle -2SG -ABL bit -PRS -PASS.2SGin.two.pices shake -PRS -PASS.2SG

wăč-werte-iki Schwanz -ABES longi -LOC Mitte -2SG -ABL beißen -PRS -PASS.2SGin.zwei.Teile schütteln -PRS -PASS.2SG

n n -n.case prop -n.case n -n.poss -n.case v -v.tens -v.pn adv v -v.tens -v.pn

Wăč-werte-iki kutyája, farkatlan Longi a közepednél elkap szétráz téged."

The tailless Longi of the Wăč-werte-iki will grab you by the middle and bite you apart."

Der schwanzlose Longi des Wăč-werte-iki wird dich an der Mitte packen und dich zerreißen."

Text08.030

t'u wăč-wərtə-iki-ʃəyʃəy-lōŋi n'āwmiʃə: t'āqa, nəŋ, jəyət, ʃəwətʃətəy quntə, nəŋ mətə kutinnə ʃiwititəy.

t'u wăč-wərtə-iki-ʃəyʃəy lōŋi n'āwmiʃə: t'āqa, nəŋ, jəyət, ʃəwətʃətəy quntə,

t'u wăč-wərtə-iki ʃəy -ʃəy lōŋi n'āwmiʃ -ə -ʃ -3 t'āqa nəŋ jəy -e -t ʃəwet -ʃ -ə -təy quntə

t'u wăč-wərtə-iki ʃəy -ʃəy lōŋi n'āwmiʃ -ə -ʃ -3 t'āqa nəŋ jəy -ə -t ʃəwet -ʃ -ə -təy quntə

that wăč-werte-iki tail -ABES longi say -EP -PRS -[3SG] well you.Pl human.being -EP -PL argue -PRS -EP -3SG.O when

das.da wăč-werte-iki Schwanz -ABES longi sagen -EP -PRS -[3SG] wohl ihr Mensch -EP -PL streiten -PRS -EP -3SG.O wenn

pron n n -n.case prop v -INS -v.tens -v.pn ptcl pron n -INS -n.num v -v.tens -INS -v.pn conj

nəŋ mətə kutinnə ʃiwititəy.

nəŋ mətə kutin -nə ʃiwit -i -təy

nəŋ mətə kut -nə ʃəwet -ə -təy

you.Planything stage -LOC argue -EP -3SG.O

ihr irgendetwasEtappe -LOC streiten -EP -3SG.O

pron pron n -n.case v -INS -v.pn

Ez a Wáč-werte-iki Longi kutyája így szól: "Node, ti emberek, ha veszekedtek, egymás között vezsekedjetek.

The tailless Longi of the Wáč-werte-iki says: "Well, people, if you argue, then argue with one another.

Der schwanzlose Longi des Wáč-werte-iki sagt: "Na, ihr Menschen, wenn ihr streitet, dann streitet untereinander.

Text08.031

mant tōwə ał taħitəy."

mant tōwə ał taħitəy."

mant tōwə ał taħit -i -təy

mant tōwə ał taħit -ə -təy

I.Acc there NEG.IMP ziehen -EP -3SG.O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -EP -3SG.O

pr adv ptcl v -INS -v.pn

Engem ne vonjatok bele!"

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein!"

Text08.032

wáč-wərtə-iki-łəyłəy-lōŋinam n'ăwmiłəł: əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

wáč-wərtə-iki-łəyłəy lōŋinam n'ăwmiłəł: əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

wáč-wərtə-iki-łəy-łəy lōŋi -nam n'ăwmił -ə-ł -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

wáč-wərtə-iki-łəy-łəy lōŋi -nam n'ăwmił -ə-ł -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

wáč-werte-iki tail -ABES longi -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

wáč-werte-iki Schwanz -ABES longi -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

n n -n.case prop -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

Wáč-werte-iki farkatlan Longinak azt mondja: "Ejnye, az apád-anyád mindenét.

He tells the tailless Longi of the Wáč-werte-iki: "Damn, by your father and your mother!

Es sagt zu dem schwanzlosem Longi des Wáč-werte-iki: "Verflüxt, bei deinem Vater und deiner Mutter.

Text08.033

ortanə ławəsłətə łatnə t'arəkintəyəłmin wəwipłən.

ortanə ławəsłətə łatnə t'arəkintəyəłmin wəwipłən.

ort -a -nə ławəsłət -tə łat -nə t'arəkintəyəł -min wəwip -ł -ən

ort -a -n ławəsłət -tə łat -nə t'arəkintəyəł -min wəwip -ł -ən

master -2SG -2SG hit -PT.PRS time -LOC howl -GER move -PRS -2SG.S

Hausherr -2SG -2SG schlagen -PT.PRS Zeit -LOC heulen -GER sich.bewegen -PRS -2SG.S

n -n.poss -n.poss v -v.nmz n -n.case v -v.adv v -v.tens -v.pn

Amikor a gazdád megüt, üvöltve elszaladsz."

When the master beats you, you will run away crying."

Wenn dein Herr dich schlägt, wirst du heulend davonlaufen."

Text08.034

wáč-wərtə-iki n'ăwmiłəł: "t'ăqa, nəŋ, jăyət, f'əwetłətəy quntə, nəŋ mətə kətinnə f'iwitəy.

wáč-wərtə-iki n'ăwmiłəł: t'ăqa, nəŋ, jăyət, f'əwetłətəy quntə, nəŋ mətə

wáč-wərtə-iki n'ăwm -łə -ł -3 t'ăqa nəŋ jăy -e -t f'əwet -ł -ə -təy quntə nəŋ mətə

wáč-wərtə-iki n'ăwəm -łə -ł -3 t'ăqa nəŋ jăy -ə -t f'əwet -ł -ə -təy quntə nəŋ mətə

wáč-werte-iki say -PL -PRS -[3SG] well you.Pl human.being -EP -PL argue -PRS -EP -3SG.O when you.Pl anything

wáč-werte-iki sagen -PL -PRS -[3SG] wohl ihr Mensch -EP -PL streiten -PRS -EP -3SG.O wenn ihr irgendetwas

n v -n.num-poss -v.tens -v.pn ptcl pron n -INS -n.num v -v.tens -INS -v.pn conj pron pron

kətinnə f'iwitəy.

kutin -nə ʃiwt -i -təy
kut -nə ʃəwet -ə -təy
stage -LOC argue -EP -3SG.O
Etappe -LOC streiten -EP -3SG.O
n -n.case v -INS -v.pn

Wăč-werte-iki mondja: "Dehát emberek, ha veszekdtek, egymás között veszekedjetek.

Wăč-werte-iki says: "Well, people, if you argue, then argue with one another.

Wăč-werte-iki sagt: "Aber Menschen, wenn ihr streitet, streitet untereinander."

Text08.035

mant tōwə aʃ taʃiʃitəy."

mant tōwə aʃ taʃiʃitəy

mant tōwə aʃ taʃiʃ -i -təy

mant tōwə aʃ taʃiʃ -ə -təy

I.Acc there NEG.IMP ziehen -EP -3SG.O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -EP -3SG.O

pr adv ptcl v -INS -v.pn

Engem ne vonjatok bele."

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.036

t'ăqa wăč-wərtə-ikinam n'ăwmiʃəʃ: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'ăqa wăč-wərtə-ikinam n'ăwmiʃəʃ: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

t'ăqa wăč-wərtə-iki -nam n'ăwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

t'ăqa wăč-wərtə-iki -nam n'ăwmiʃ -ə -ʃ -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

well wăč-werte-iki -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

wohl wăč-werte-iki -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

ptcl n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

Azt mondja erre Wăč-werte-ikinek: "Ejnye, az apád-anyád mindenét.

He tells the Wăč-werte-iki: "Damn, by your father and your mother!

Es sagt zu Wăč-werte-iki: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter."

Text08.037

tam t'el pátmin pəwtayə wərtə ʃatnə, tūwətnam ʃáʃʃən, tūwət pəwəmtə ʃatnə uttən rəkənlən.

tam t'el pátmin pəwtayə wərtə ʃatnə, tūwətnam ʃáʃʃən, tūwət pəwəmtə ʃatnə uttən r

tam t'el pát -min pəw -tayə wər -tə ʃat -nə tūwət -nam ʃáʃ' -ʃ -ən tūwət pəwəm -tə ʃat -nə uttə -n r

tam t'el pát -min pəw -ta wər -tə ʃat -nə tūwət -nam ʃáʃ' -ʃ -ən tūwət pəwəm -tə ʃat -nə utə -ən r

now here freeze -GER freeze -PT.PRS make -PT.PRS time -LOC fire -PROL stehen -PRS -2SG.S fire Funken.sprühen -PT.PRS time -LOC bank -LOC d

jetzt hier frieren -GER erfrieren -PT.PRS machen -PT.PRS Zeit -LOC Feuer -PROL stand -PRS -2SG.S Feuer spark -PT.PRS Zeit -LOC Ufer -LOC a

adv adv v -v.adv v -v.nmnz v -v.nmnz n -n.case n -n.case v -v.tens -v.pn n v -v.nmnz n -n.case n -n.case v

Itt most fagytól csikorgó időben a tűzhöz állsz. Ha a tűz szikrázik, félreugrasz."

Now, when it's bitterly cold, you will stand by the fire. When sparks fly, you will avoid them."

Hier jetzt, wenn es knirschend kalt ist, stehst du beim Feuer. Wenn die Funken sprühen, weichst du aus."

Text08.038

tūwət n'ăwmiʃəʃ: "ja, ʃəwetʃitəy, quntə, nəj mətə kutinnə ʃiwtitəy.

tūwət n'ăwmiʃəʃ: "ja, ʃəwetʃitəy, quntə, nəj mətə kutinnə ʃiwtitəy.

tūwət n'ăwmiʃ -ə -ʃ -3 ja ʃəwet -ʃ -e -təy quntə nəj mətə kutin -nə ʃiwt -i -təy

tuwət n'awmił -ə -ɪ -3 ja f'awet -ɪ -ə -təy quntə nəŋ mətə kut -nə f'awet -ə -təy
 fire say -EP -PRS -[3SG] no argue -PRS -EP -3SG.O when you.Pl anything stage -LOC argue -EP -3SG.O
 Feuer sagen -EP -PRS -[3SG] no streiten -PRS -EP -3SG.O wenn ihr irgendetwas Etappe -LOC streiten -EP -3SG.O
 n v -INS -v.tens -v.pn ptcl v -v.tens -INS -v.pn conj pron pron n -n.case v -INS -v.pn

A tűz megszólal: "Ha veszekedtek, egymás között veszekedjetek.

The fire says: "Well, if you argue, then argue with one another.

Das Feuer sagt: "Na, wenn ihr streitet, dann streitet untereinander."

Text08.039

mant tōwə ał tałiitəy."

mant tōwə ał tałiitəy."

mant tōwə ał tałi -i -təy

mant tōwə ał tałi -ə -təy

I.Acc there NEG.IMP ziehen -EP -3SG.O

ich.Acc dorthin NEG.IMP pull -EP -3SG.O

pr adv ptcl v -INS -v.pn

Engem ne vonjatok bele."

Don't get me involved."

Zieht mich nicht mit hinein."

Text08.040

tawətnam n'awmiłə: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

tawətnam n'awmiłə: "əj jəyən t'ut - əssən t'ut!

tawət -nam n'awmił -ə -ɪ -3 əj jəy -ən t'ut - əss -ən t'ut

tawət -nam n'awmił -ə -ɪ -3 əj jəy -ən t'ut - əs -ən t'ut

fire -PROL say -EP -PRS -[3SG] one father -2SG that - mother -2SG that

Feuer -PROL sagen -EP -PRS -[3SG] eins Vater -2SG das.da - Mutter -2SG das.da

n -n.case v -INS -v.tens -v.pn num n -n.poss pron - n -n.poss pron

A tűznek mondja: "Ejnye az apád,anyád mindenét.

He tells the fire: "Damn, by your father and your mother!

Es sagt zum Feuer: "Verflixt, bei deinem Vater und deiner Mutter."

Text08.041

jəŋknə pāsəmłə, siłəmłən qopəłən - əjmətəli-pə əntem!"

jəŋknə pāsəmłə, siłəmłən qopəłən - əjmətəli-pə əntem!"

jəŋk -nə pāsəm -ɪ -o siłəm -ɪ -ən qopəł -ɪ -ən - əjmətəli -pə əntem

jəŋk -nə pāsəm -ɪ -o siłəm -ɪ -ən qopəł -ɪ -ən - əjmətəli -pə əntem

water -LOC flow -PRS -PASS.2SG hiss -PRS -2SG.S burn.out -PRS -2SG.S - nothing -CLIT NEG.EX

Wasser -LOC fließen -PRS -PASS.2SG zischen -PRS -2SG.S erlöschen -PRS -2SG.S - nichts -CLIT NEG.EX

n -n.case v -v.tens -v.pn v -v.tens -v.pn v -v.tens -v.pn - pron -clit v

A víz elönt téged, sisteregsz, kialszol - sehöl semmi!"

The water will flood you, you will hiss and go out - there is nothing anywhere!"

Das Wasser überflutet dich, du zischst und verlischst - nirgends gibt es etwas!"

Text08.042

jəŋk əptəmtəyəł, kojməmtəyəł, łəŋkər əntem, mətəli əntem. jəŋk it-pə nāpətłi.

jəŋk əptəmtəyəł, kojməmtəyəł, łəŋkər əntem, mətəli əntem. jəŋk it-pə nāpətłi.

jəŋk əptəmtə -yə -ɪ -3 kojməmtə -yə -ɪ -3 łəŋkər əntem mətəli əntem jəŋk it -pə nāpət -ɪ -i

jəŋk əptəmtə -yə -ɪ -3 kojəmtə -yə -ɪ -3 łəŋkər əntem mətłi əntem jəŋk it -pə nāpət -ɪ -i

water overflow -FREQ -PRS -[3SG] sink -FREQ -PRS -[3SG] mouse NEG.EX anything NEG.EX ice now -CLIT swim -PRS -PASS.3SG
 Wasser überfluten -FREQ -PRS -[3SG] sinken(wasser) -FREQ -PRS -[3SG] Maus NEG.EX etwas NEG.EX Eis jetzt -CLIT schwimmen -PRS -PASS.3SG
 n v -v.deriv.v -v.tens -v.pn v -v.deriv.v -v.tens -v.pn n v pron v n adv -clit v -v.tens -v.pn

A víz megárad, lepad, egér nincs, semmi sincs. A jég tovább vitetik.

The water bursts its banks, it goes down again, there is no little mouse, there is nothing. Now the ice floats on.

Das Wasser tritt über die Ufer, es sinkt wieder, es gibt kein Mäuschen, es gibt nichts. Jetzt treibt das Eis weiter.

NOS